

Россия Федерациясе
мөселманнары Диния нәзарәте рәисе

Россия Мөфтиләр шурасы рәисе

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**МӨФТИ ШӘЕХ
РАВИЛ ГАЙНЕТДИННЕҢ
ГАЙДЕЛ-ФИТР — УРАЗА ГАЕТЕ
УҢАЕННАН МӨРӘЖӘГАТЬНАМӘСЕ**

Мәскәү

Һижри 1441 елның 1 нче шәүвәле
Милади 2020 елның 24 нче мае

БИСМИЛЛАҺИР- РАХМӘӘНИР- РАХИИМ!

**Рәхмәтле вә Рахимле Аллаһы Тәгалә
исеме белән башлыйм!**

Жирдә вә күкләрдә булган барча мәхлукат данлаган һәм бар
нәрсәгә чиксез шәфәгәте житкән барча галәмнәрнең хужасы Алла-
һу Сөбханәкә вә Тәгаләгә барча мактауларыбыз булса иде!

Соңгы Пәйгамбәребез, Аллаһының рәсүле Мөхәммәд ﷺ гә, аның гаиләсенә,
сәхәбәләренә һәм Кыямәт көненә кадәр хак дин юлыннан аңа ияргән барчаларга сала-
ватларыбыз булса иде!

**Хөрмәтле газиз дин кардәшләрем! Әссәламү
галәйкүм вә рахмәтуллаһи вә бәрәкәтүһ!**

**Сезгә барчагызга да Аллаһының сәламе,
рәхмәте һәм бәрәкәте ирешсен!**

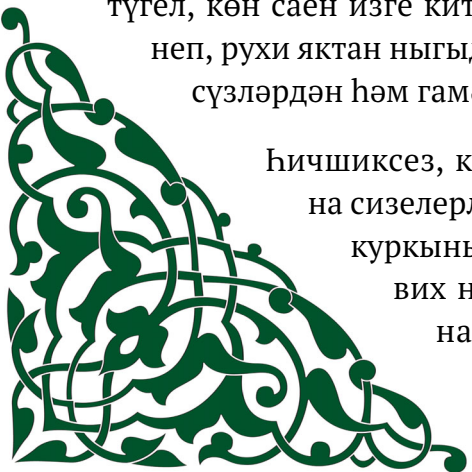
Бүген Рамазан ае тәмамлануны белдергән изге бәйрәм — Гайдел-Фитр — Ураза гае-
те килеп житте. Шуңа дөнъяның барча мөселманнары чиксез хисләр — бар нәрсәне барлык-
ка китергән Аллаһы Тәгалә каршындагы бурычыбызны янәдән үтәп чыгу шатлыгы кичерә.
Раббыбызның Үзенә барлык илчеләренә тапшырылган күрсәтмәсе Аның һәрбер изге
китапларында билгеләнгән һәм кешелек дөнъясына җибәрелгән соңгы китабы — Коръә-
ни Кәримдә әйткән:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

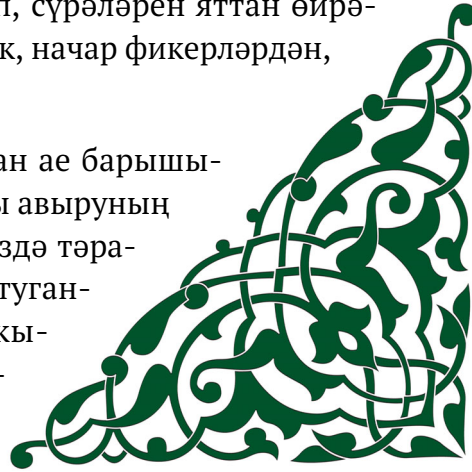
**“Ий, мөэминнәр! Сездән әүвәлгеләргә ураза тоту фарыз ителгән кеби, сезгә дә һәр елны
бер ай ураза тоту фарыз ителде, шаять, уразаны калдырудан яки уразага кимчелек
китерүдән сакланырсыз!” (Коръәни Кәрим, 2:183).**

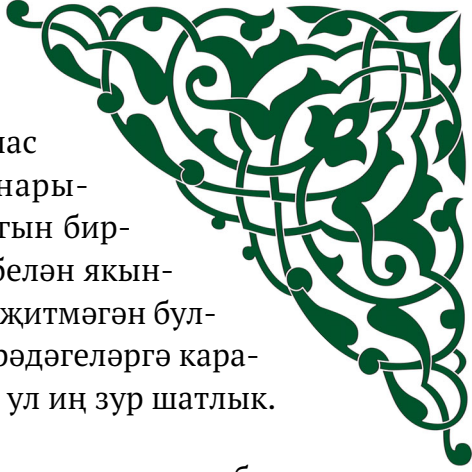
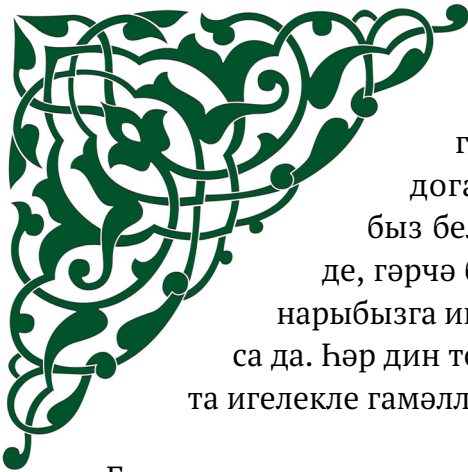
Рамазан ае дәвамында Аллаһу Тәгаләнең бездән ризалыгын өмет итеп, ураза тоттык, гый-
бадәттә булдык, саваплы гамәлләр кылып, бердәм булырга омтылдык.

Бу санаулы һәм бәрәкәтле көннәрдә тәүлекнең якты вакытында без ашау-эчүдән генә
түгел, көн саен изге китабыбыз Коръәни Кәримне укып, сүрәләрен яттан өйрә-
неп, рухи яктан ныгыдык, әхлакый яктан камилләштек, начар фикерләрдән,
сүзләрдән һәм гамәлләрдән дә тыелып тордык.

Һичшиксез, коронавирус пандемиясе Рамазан ае барышы-
на сизелерлек үзгәрешләр кертте. Йогышлы авыруның
куркынычын аңлап, без үз мәчетләребездә тәра-
вих намазларын уку шатлыгыннан, туган-
нарыбыз һәм дусларыбызны чакы-
рып, ифтар мәҗлесләре узды-
рудан баш тарттык.

Әмма Аллаһы Тәгалә безгә
башка шатлык һәм юанычлар:
гаиләләребез белән бергәләп ихлас
догалар кылу мөмкинлеген, якыннары-
быз белән ашыкмыйча аралашу шатлыгын бир-
де, гәрчә башка вакытта дөнья мәшәкате белән якын-
нарыбызга игътибар күрсәтү өчен вакытыбыз житмәгән бул-
са да. Һәр дин тотучы мөселман өчен әйләнә-тирәдәгеләргә кара-
та игелекле гамәлләр кылу, мәрхәмәтлек күрсәтү — ул иң зур шатлык.

Бу авыр көннәрдә килеп туган вәзгыять безне бер-беребездән аермады, без, кире-
сенчә, берләшеп, нинди женес һәм милләттән, нинди диндә һәм ничә яшәтә булуларына
карамыйча, барча кешелеккә да ярдәм итәргә өндәүче Ислам диненең матурлыгын күрсәт-
тек. Бу хакта Пәйгамбәребез Мөхәммәд (с. г. в.):

وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ

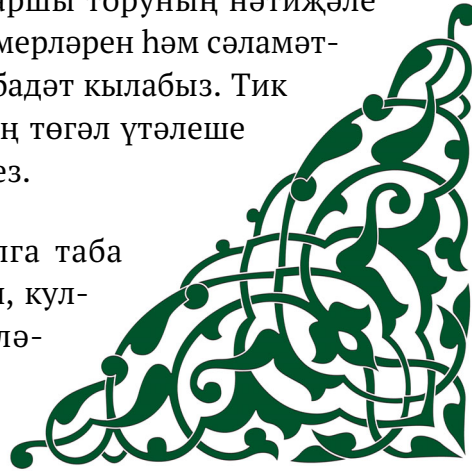
“...Кардәшенә булышып торган Үзенәң яраткан бәндәсенә Аллаһы Тәгалә ярдәм итәчәк”
(Мөслим)

Үзизоляция — өйләрдә бикләнеп тору кагыйдәсе кертелү сәбәпле, күп кенә дин кардәшлә-
ребезнең матди яктан авыр хәлдә калуын барыбыз да аңлый. Шуңа күрә вакытта дин кардәшлә-
ребез арасында мохтаҗларга волонтер буларак ярдәм кулы сузучылар да аз булмады.

Күбебез ярдәмгә мохтаҗ булучыларга булышу йөзеннән үзенәң милкеннән дә өләш чыгар-
ды. Изге Рамазан аенда ихластан һәм чиста ният белән кылынган гамәлләрне кабул итүен,
фани дөньяда һәм ахирәттә аларның әжер-савапларын күп мәртәбә арттыруын сорап, мин
барча галәмнәрнең хужасы Аллаһы Тәгаләгә чын күңелдән догада торам.

Барыбызга да билгеле булганча, соңгы вакытларда коронавирускә каршы көрәшнең алгы
сызыгында — хастаханәләр. Табиблар, шәфкать туташлары, санитарлар, фельдшерлар —
барлык медицина хезмәткәрләре профессиональ бурычларына тугры калып, минут саен
гомерләрен куркыныч астына куялар. Догаларыбызда чын күңелдән Аллаһы Тәгаләдән
аларны саклауны, Үзенәң чиксез рәхмәте, мәрхәмәте белән ярлыкауны үтенәбез.

Без, әлбәттә, Аллаһыдан халкыбызны бу бәла-казадан саклавын, вирус йогышлы чир
таралуга ирек куймавын, галимнәргә коронавирускә каршы торуның нәтиҗәле
чараларын уйлап табарга ярдәм итүен, кешеләрнең гомерләрен һәм сәламәт-
леген саклап калуын сорап, Аңа бертуктаусыз гыйбадәт кылабыз. Тик
шуңа күрә вакытта барлык санитар күрсәтмәләрнең төгәл үтәлеше
өчен үзебездән дә җаваплылыкны төшермибез.

Мәчетләребез һәм руханиларыбыз алга таба
инфекция таралуны булдырмас өчен, кул-
дан килгәннән барысын да эшлә-
деләр һәм, Аллаһыга шөкер, бу
мәсьәләдә уңышка ирештек.

Шуңа күрә Гайдел-Фитр
бәйрәменең иң зур шатлыгы —
алдыңа куелган изге бурычны үтәп
чыгу, рухи чистарыну!

Һәм Пәйгамбәребез Мөхәммәд (с.г. в.) нең сөннә-
те буенча, әлеге айның ахыргы гамәле булып әл-фитра
садакасын тапшыру санала. Нинди керемгә ия булуга карамас-
тан, аны һәр мөселман кешесе түлөргә тиеш.

فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ — صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ — زَكَاةَ الْفِطْرِ طُهْرَةً لِلصَّائِمِ
مِنَ اللَّغْوِ وَالرَّفَثِ، وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ

*“Аллаһының илчесе ураза тотучыларга буш һәм кирәкмәгән сүзләреннән чистарыну
чарасы булган әл-фитраларын өләшергә һәм шул ук вакытта фәкыйрьләргә сыйлар-
га боерды” (“Сөнән”, Әбү Дауд).*

Барча дин кардәшләремне Рамазан аенда башланган әхлакый камилләшү юлын дәвам
итәргә, изге гамәлләр һәм гыйбадәтләр кылып, Коръән аятләрен укып, жангнарыбызны
рухи азык ярдәмендә сугарырга, күркәмләндерергә өндим:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى

*“Мөшириклектән вә монафикълыктан, рия вә бидгать гамәлләрдән, фәхеш вә хәрәм
эшләрдән үзен пакъләгән һәм сакланган кеше, тәхкыйк гәзабтан котылып, өстенлек
тапты. Вә ул кеше Раббысына зикер итеп намаз укыды» (Коръәни Кәрим, 87: 14–15).*

Кадерле ватандашларым, дин кардәшләрем!

Россия Федерациясе мөселманнарының Диния нәзарәте һәм Россия Мөфтиләр шурасы исе-
меннән сезне чын күңелдән изге бәйрәм — Гайдел-Фитр (Ураза бәйрәме) белән котлыйм!

Аллаһы Тәгаләдән тоткан уразаларыбызны, укыган хәтем-догаларыбызны һәм изге эшләр-
ребезне кабул итеп, безгә Үзенең шәфкәт-мәрхәмәтен бирүен сорыйм. Рамазан аеның
уразасы барлык тән авыруларына һәм рухи авыруларга шифа булсын, иманыбызны ныгыт-
сын, хәерсез гамәлләрдән чистартсын, хәләл белән файдалыдан тыелганны һәм зарарлы-
ны аерырга өйрәтсен, күңелләребезне пакъласын.

Киләсе Рамазан айларын тынычлыкта һәм исәнлектә каршы алуыбызны сорап, Аллаһы
Тәгаләгә дога кылам!

Әссәламү галәйкүм вә рахмәтуллаһи вә бәрәкатүһ!

روحي عيسى الدين

Мөфти шәех Равил Гайнетдин,
Россия Федерациясе мөселманнары Диния нәзарәте рәисе
Россия Мөфтиләр шурасы рәисе

